

Mikkelin kaupungin tilinpäätös 2018

Kaupunginhallitus 1.4.2019

Kaupunginvaltuusto 17.6.2019

MIKKELI

Merkittävimmät huomiot toteumasta

- Tilikauden 2018 alijäämä oli 13,3 miljoonaa euroa. Talouden tulos heikkeni 17,2 miljoonaa euroa. Talousarviota heikompaan tilikauden tulokseen vaikuttivat seuraavat merkittävät tulo- ja menopoikkeamat:
 - Sosiaali- ja terveystalouden lisälasku ja talousarvion ylitys oli 11 miljoonaa euroa
 - Verotulot alittivat talousarvion 1,8 miljoonaa euroa ja alenivat edellisestä vuodesta 1,7 miljoonaa euroa
 - Otavian nettitulokidon valtionosuustilitysten keskeytys vaikutti 2,8 miljoonaa euroa tulosta heikentävästi

MIKKELI

Tunnuslukuja 1/2

- Toimintakate -309,5 milj. € (-293,9 milj.€ TP 2017)
- Tilikauden alijäämä 13,3 milj. €, taseessa alijäämää 8,45 milj. €
- Investoinnit
 - Investointimenot 34,8 milj. €
 - Investointien rahoitusosuudet 1,3 milj. €
 - Omaisuuden luovutustulot 1,4 milj. €
 - Nettoinvestoinnit 32 milj. €
- Lainakanta nousi 197,7 milj.€ (TP 2017) → 216,6 milj. €
- Työttömyysaste laski v. 2017 lopun 12,5 prosentista 10,9 prosenttiin (valtakunn. taso 9,7 %)
- Väkiluku aleni 418 asukkaalla (asukasluku 53 843 v. 2018 lopussa)

 MIKKELI

Tunnuslukuja 2/2

	TP2018	TP 2017
Asukasluku (31.12.)	53 843	54 278
Veroprosentti	20,50	20,50
Verotulot (1 000 e)	199 833	201 594
Vuosikate (1 000 e)	3 642	26 663
Investoinnit netto (1 000 e)	32 064	27 898
Lainat (milj. e)	216,6	197,7
Vuosikate % poistoista	20,6	115
Lainat €/asukas	4 022	3 642

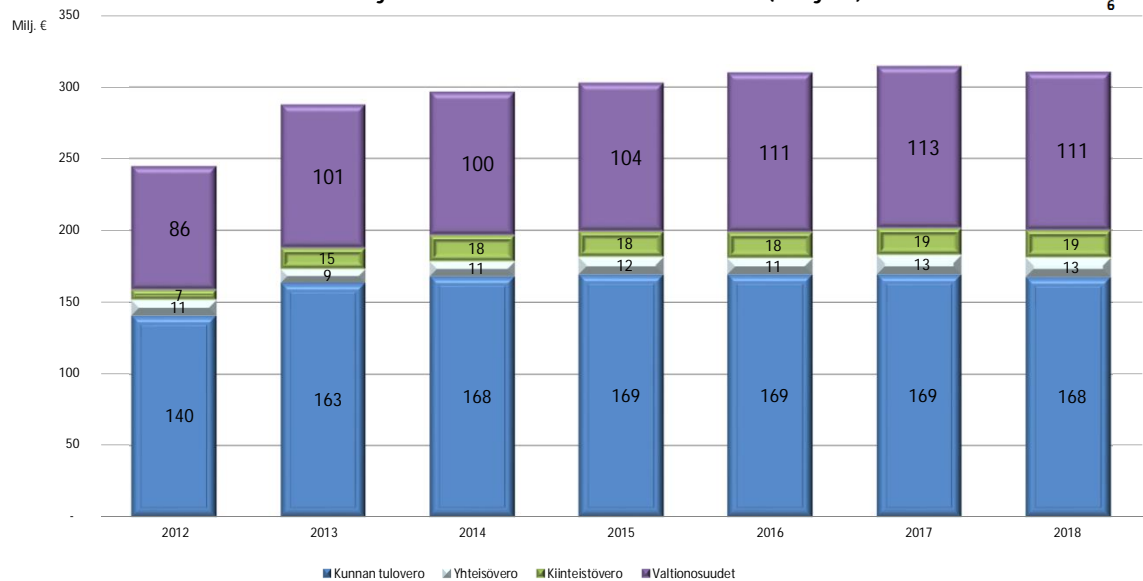

 MIKKELI

Verotulot ja valtionosuudet

1 000 €	TP2017	TA2018	TA-muutokset	TP2018	Poikkeama
Verotulot yht	201 593 766	201 660	-	199 833	-1 827
Kunnan tulovero	169 353 064	169 406	-	167 523	-1 883
Osuus yhteisöveron tuotosta	13 293 106	13 305	-	13 164	-141
Kiinteistövero	18 947 596	18 949	-	19 146	197
Valtionosuudet	112 799 207	113 418	-2 729	110 712	23

MIKKELI

Verotulot ja valtionosuudet 2012-2018 (milj. €)

MIKKELI

Tuloslaskelma ja tuloslaskelmaa kuvaavat tunnusluvut

Nettoinvestoinnit
Kertyneet ali-/ylijäämät
Korkomenojen kehitys
Rahoitustuotot ja kulut -netto

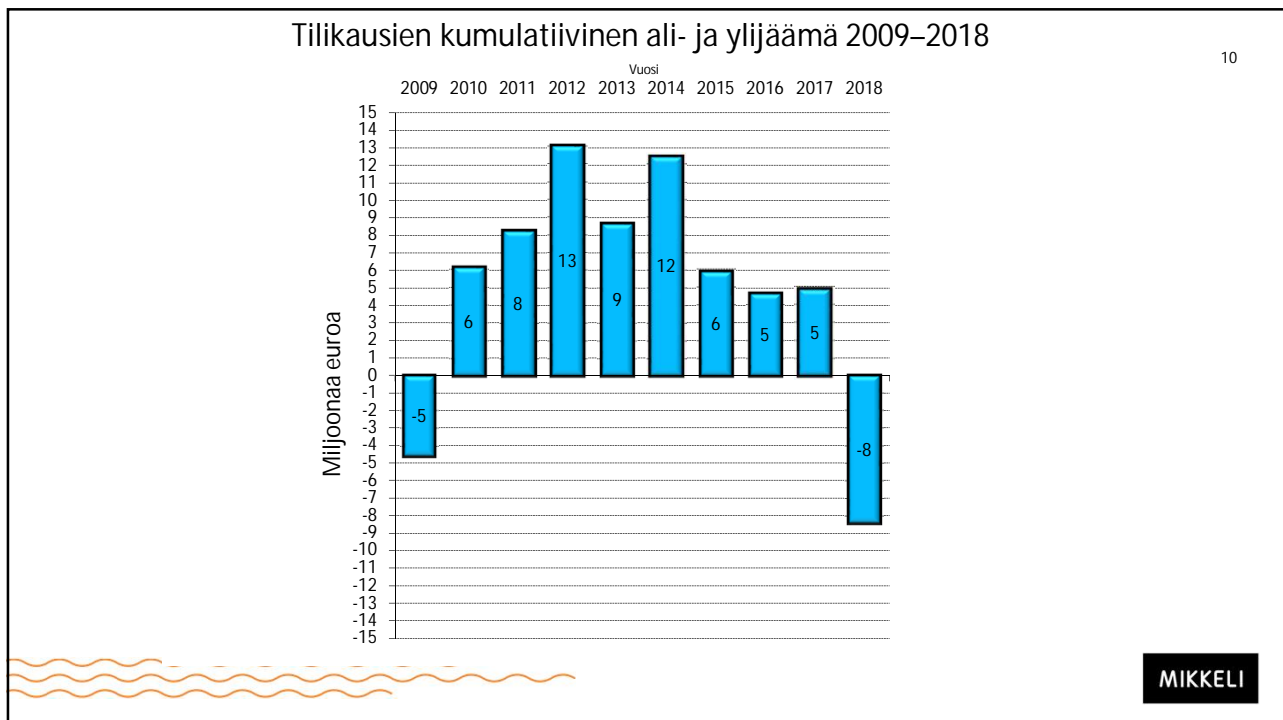
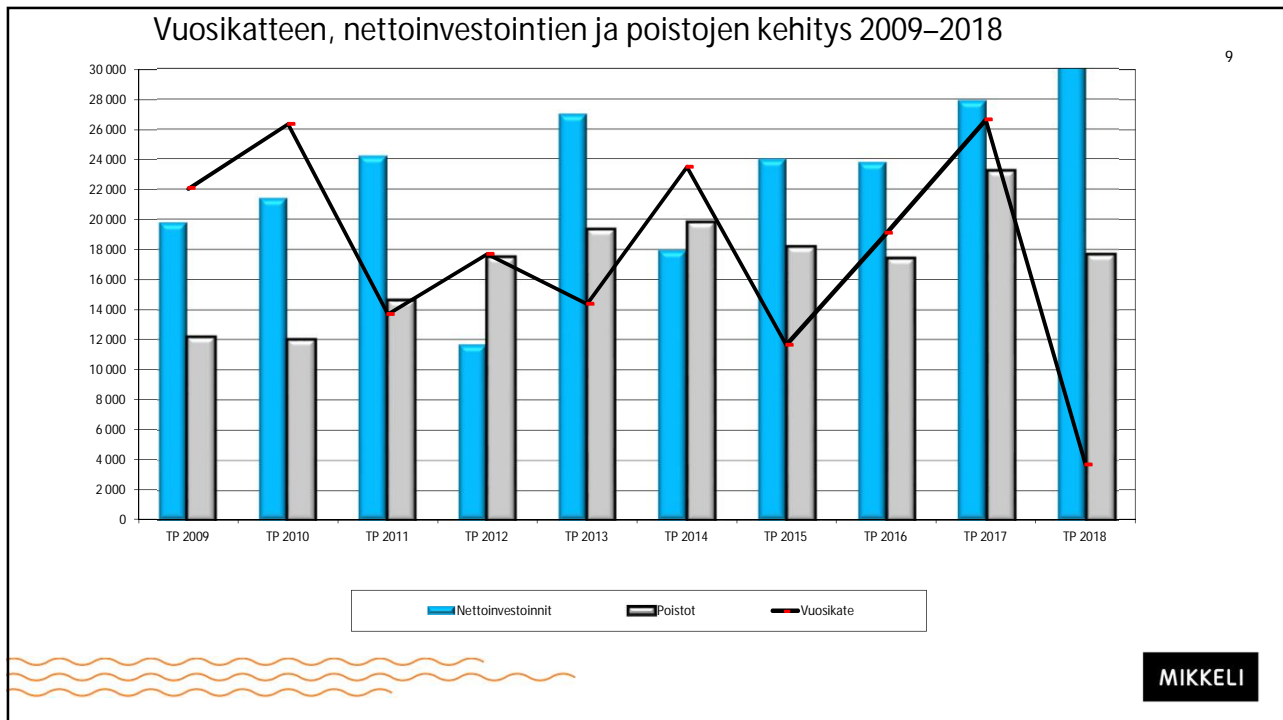
MIKKELI

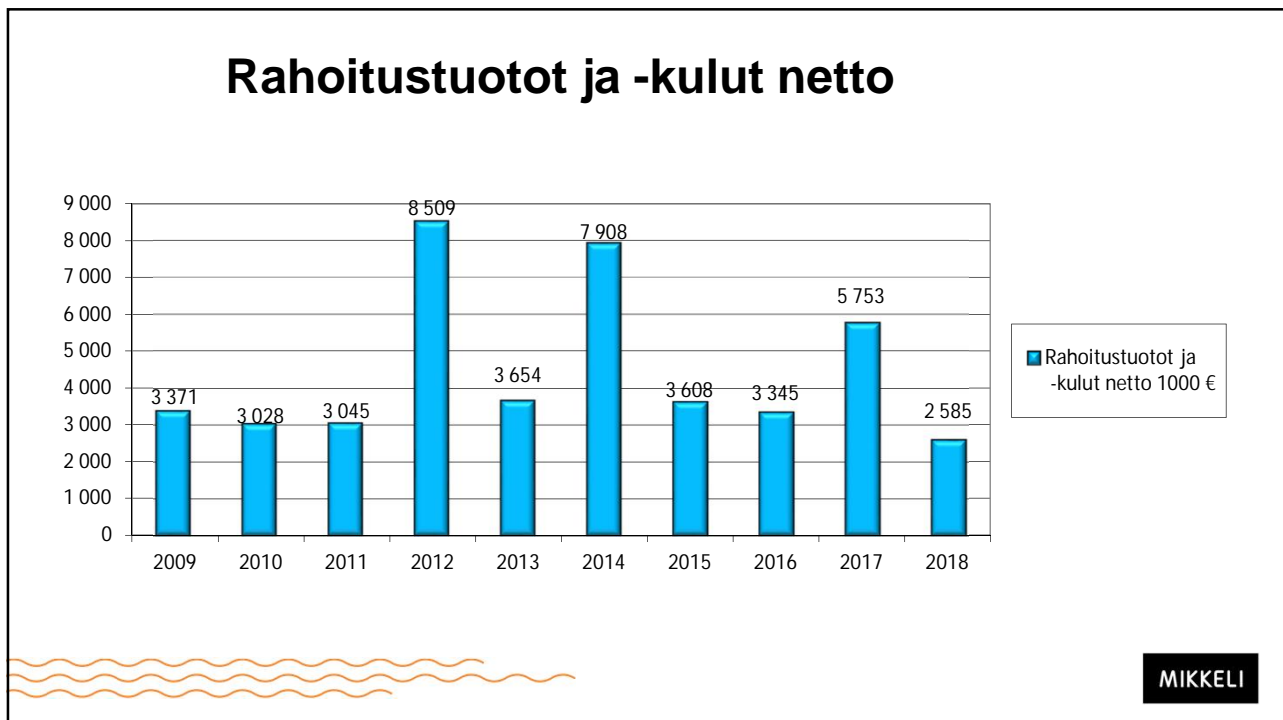
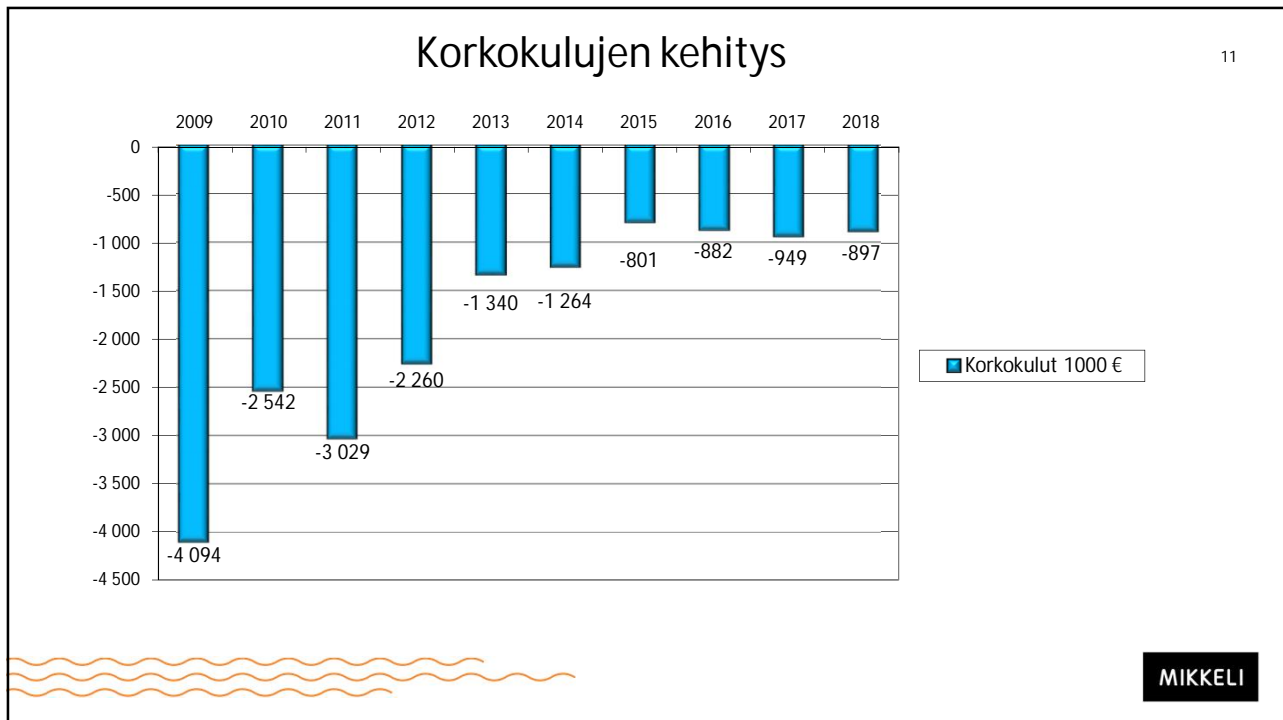
Tuloslaskelma

Liikelaitokset ja taseyksiköt mukana, ei sisällä sisäisiä tuottoja eikä kuluja

1 000 euroina	TP 2018	TP 2017	Muutos-%
Toimintatuotot yhteensä	60 477	69 364	-12,81 %
Valmistus omaan käyttöön	471	506	-6,92 %
Toimintakulut yhteensä	-370 437	-363 353	1,95 %
Toimintakate	-309 489	-293 483	5,45 %
Verotulot	199 834	201 594	-0,87 %
Valtionosuudet	110 712	112 799	-1,85 %
Rahoitustuotot ja -kulut	2 585	5 753	-55,07 %
Korkotuotot	1 772	1 829	-3,12 %
Muut rahoitustuotot	4 516	7 752	-41,74 %
Korkokulut	-897	-949	-5,48 %
Muut rahoituskulut	-2 806	-2 879	-2,54 %
Vuosikate	3 642	26 663	-86,34 %
Poistot ja arvonalentumiset	-17 644	-23 216	-24,00 %
Tilikauden tulos	-14 002	3 447	-506,21 %
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	673	383	75,72 %
Tilikauden ylijäämä (+) alijäämä (-)	-13 329	3 830	-448,02 %

MIKKELI

Rahoituslaskelma ja rahoituslaskelmaa kuvaavat tunnusluvut

Investointien tulorahoitusprosentti

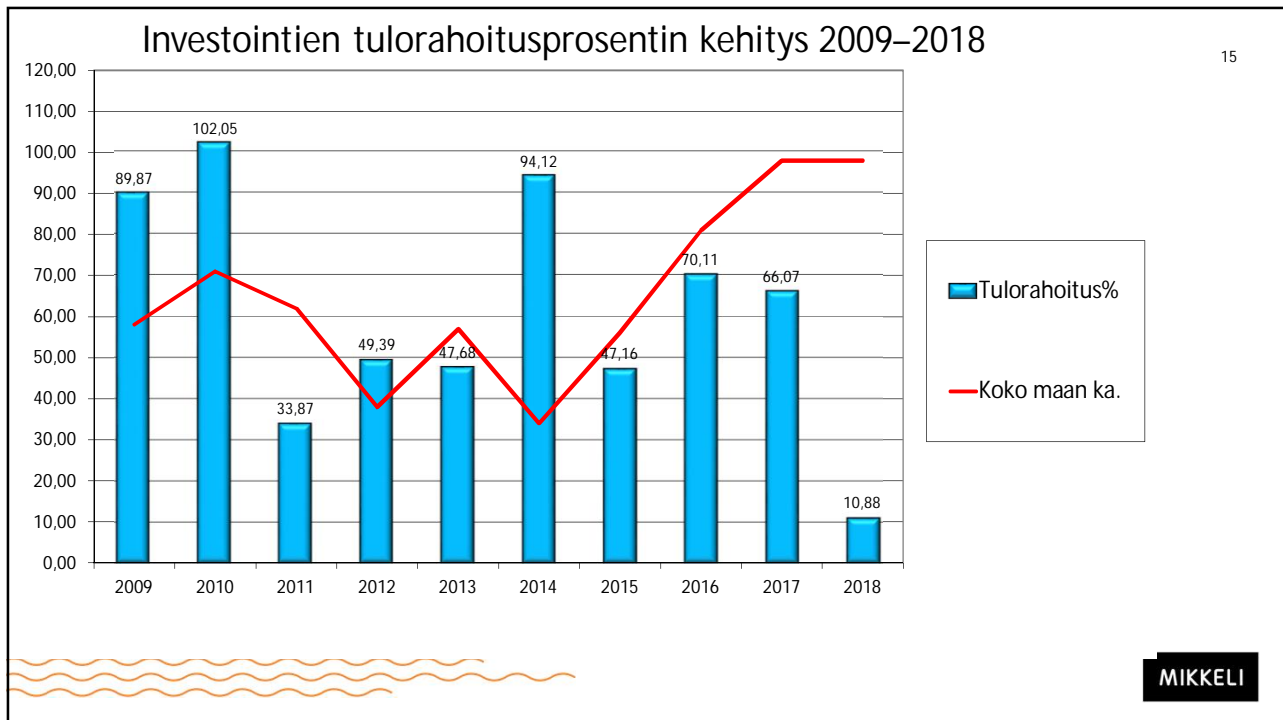
MIKKELI

Rahoituslaskelma

Ulkoinen eliminoitu, kaupunki, liikelaitokset ja taseyksiköt yhteensä

1 000 euroina	2018	2017
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 642	26 662
Tulorahoituksen korjaukset	-2 187	-1 876
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-34 767	-42 177
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 288	1 825
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 414	12 454
Toiminnan ja investointien rahavirta	-30 610	-3 112
Rahoituksen rahavirta		
<i>Antolainauksen muutokset</i>		
Antolainasaamisten lisäykset	-80	-698
Antolainasaamisten vähennykset	744	1 744
<i>Lainakannan muutokset</i>		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	45 000	40 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-16 913	-16 151
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-9 213	-26 842
<i>Muut maksuvalmiuden muutokset</i>		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	741	-5
Vaihto-omaisuuden muutokset	-1 096	918
Saamisten muutokset	-7 818	4 487
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	18 607	-15 188
Rahoituksen rahavirta	29 972	-11 735
Rahavarojen muutos	-638	-14 847

MIKKELI

16

Tase ja tasetta kuvaavat tunnusluvut

- Omavaraisuuprosentti
- Suhteellinen velkaantuneisuus
- Lainakanta
- Lainat €/asukas

MIKKELI

Tase

17

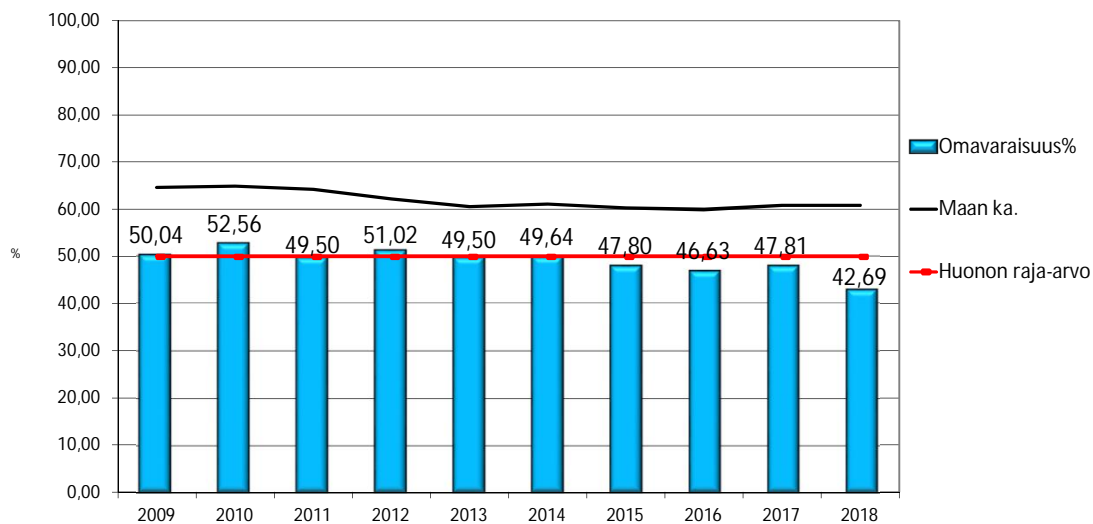
Eliminoitu kaupunki, liikelaitokset ja taseyksikkö yhteensä
1000 euroa

	TP2018	TP2017	VASTATTAVAA	TP2018	TP2017
VASTAAVAA			OMA PÄÄOMA		
PYSYVÄT VASTAAVAT			Peruspääoma	160 936	160 936
Aineettomat hyödykkeet	4 499	4 445	Arvonkorotusrahasto	53 567	53 704
Aineelliset hyödykkeet	358 644	343 653	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	4 876	1 046
Sijoitukset	103 748	103 919	Tilikauden yli-/alijäämä	-13 330	3 830
Toimeksiantojen varat	1 135	1 003		206 049	219 516
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Poistoero ja vap.ehtoiset varaukset	4 678	5 350
Vaihto-omaisuus	1 810	715	Pakolliset varaukset	7 124	8 057
Saamiset	24 799	16 982	Toimeksiantojen pääomat	4 036	3 165
Rahoitusarvopaperit	20	20	VIERAS PÄÄOMA		
Rahat ja pankkisaamiset	41	679	Pitkäaikainen	152 247	125 441
VASTAAVAA YHTEENSÄ	494 696	471 416	Lyhytaikainen	120 562	109 887
			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	494 696	471 416

MIKKELI

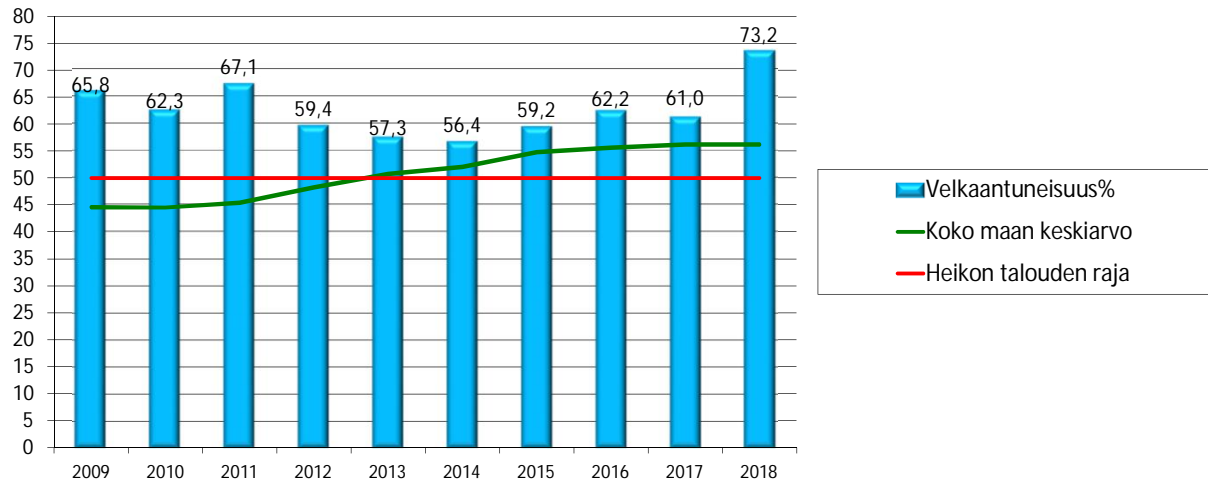
Omavaraisuusasteen kehitys 2009–2018

18

MIKKELI

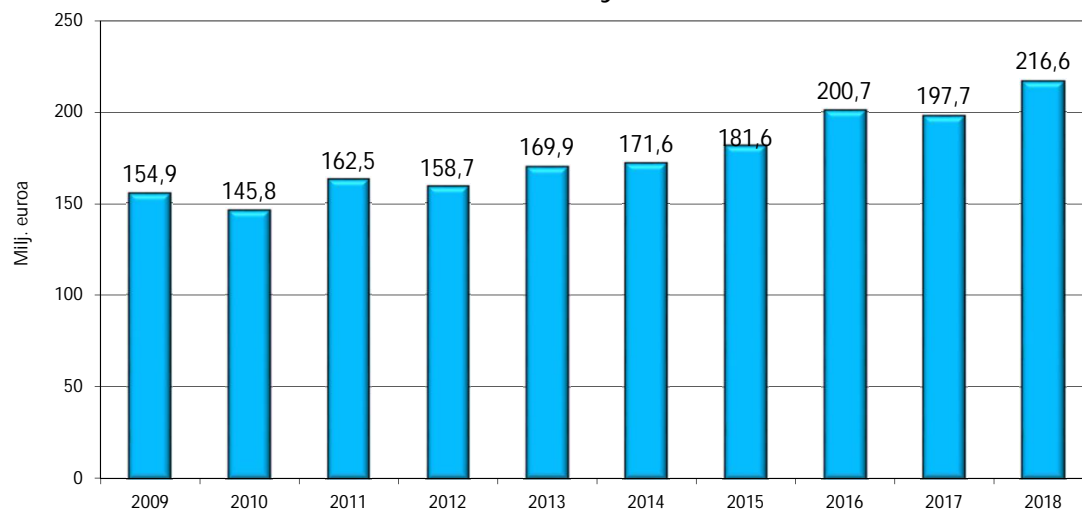
Suhteellinen velkaantuneisuus

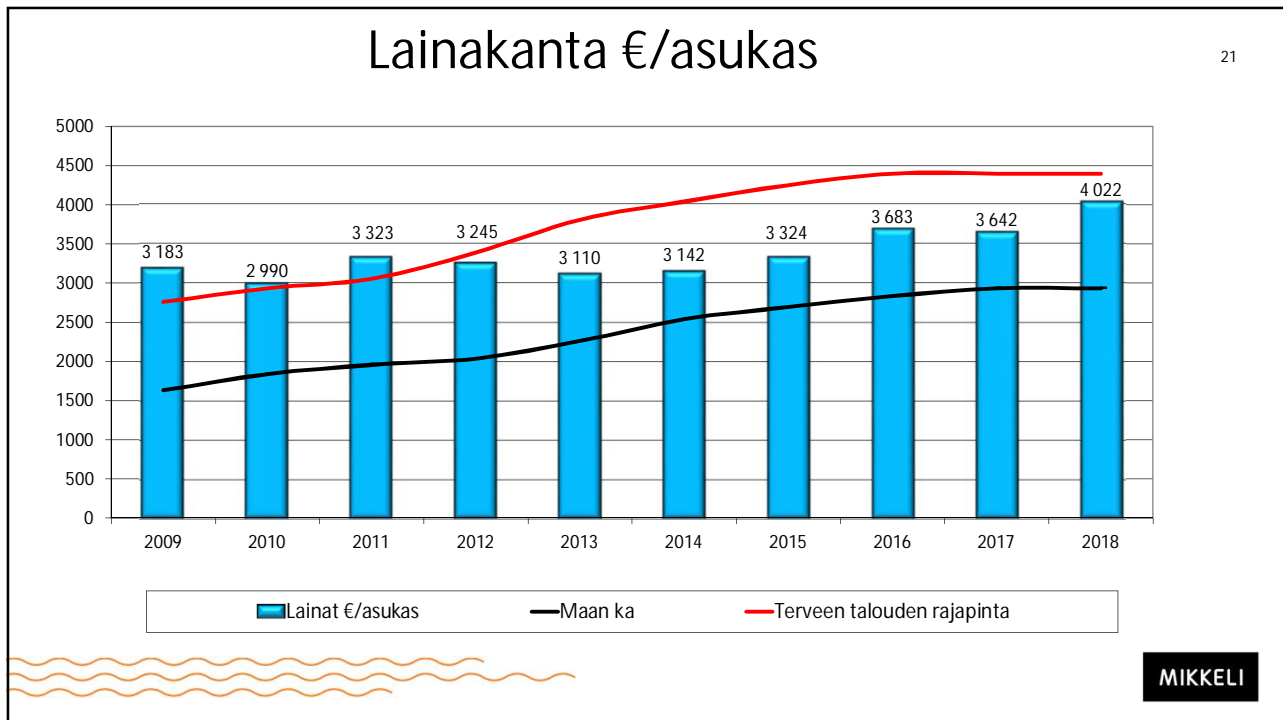
MIKKELI

Lainakannan kehitys 2009–2018

20

MIKKELI

22

Konsernin muutokset ja keskeisiä tunnuslukuja

MIKKELI

Konsernirakenteen muutokset

- Sodan ja rauhan keskus Muistin tukisäätiön ja Sodan ja rauhan keskus Muisti Oy:n perustaminen, KV 20.8.2018 § 91
 - Kaupungin osuus säätiön peruspääomasta 63,21 %
 - Vuoden 2018 päättyessä Muisti Oy oli vielä kaupungin 100-prosenttisesti omistama tytäryhtiö
 - Helmikuussa 2019 Muistin tukisäätiö maksoi osakkeidensa merkintähinnat, joten tällä hetkellä kaupunki omistaa oy:sta 20 % ja säätiö 80 %

MIKKELI

Konsernin keskeisiä tunnuslukuja

	TP 2018	TP 2017
Toimintakulut, milj.euroa	561,2	551,9
Vuosikate, milj.euroa	35,1	54,8
Tilikauden ylijäämä, milj.euroa	-12,4	2,5
Kertyneet ylijäämät, milj.euroa	47,7	60,0
Vuosikate/Poistot %	75,9 %	109,4 %
Investoinnit netto, milj.euroa	68,28	84,2
Investointien tulorahoitus %	44,8 %	53,3 %
Tase yhteensä, milj.euroa	940,5	926,3
Suhteellinen velkaantuneisuus	106,0 %	99,7 %
Omavaraisuusaste	30,3 %	32,1 %
Lainakanta, milj.euroa	523,5	505,2
Lainat, euroa/asukas	9 723	9 308

MIKKELI

Talouden tasapainotustoimenpiteet

MIKKELI

Talouden tilanne ja painelaskelmat

- Tilikauden alijäämä 13,3 miljoonaa euroa vuonna 2018
- Alijäämäennuste 9-10 miljoonaa euroa vuodelle 2019
- Taseessa on nyt kertyneitä alijäämiä 8,5 miljoonaa euroa ja arvion mukaan noin 18 miljoonaa euroa vuoden 2019 lopussa
- Vuosikatetavoite investointien rahoittamiseksi on 30 miljoonaa euroa
- Talouden sopeutustarve on Perlaconin ja omien laskelmien mukaan noin 25-30 miljoonaa euroa

KV 18.3.2019

MIKKELI

Talouden tasapainotustoimenpiteet

- Kaupunkirakenneselvityksen I-III -korian sopeutustoimenpiteet ovat 9,3 miljoonaa euroa
- Palvelusuunnitelmassa on yhteensä 20,9 miljoonan euron sopeutustoimenpiteet
 - Oman toiminnan ja talouden sopeutus 6,1 miljoonaa euroa, joista puolet tuloissa ja puolet menoissa
 - Sosiaali- ja terveystalouden säästötavoite 6 miljoonaa euroa vuosille 2019-2021 (2,5/ 1,75/ 1,75)
 - Veronkorotuksilla tuloja lisää 8,8 miljoonaa euroa; veronkorotuksista päätetään talousarvion 2020 yhteydessä

Talous tasapainottuu vuonna 2020

- Kokonaisuutena tasapainotustoimenpiteet yhteensä noin 30 miljoonaa euroa vuosille 2019-2024
- Tulos muodostuu 6,6 miljoonaa euroa ylijäämäiseksi vuonna 2020
- Taseeseen kertyvät alijäämät tulevat katetuksi vuonna 2021
- Vuosikate nousee keskimäärin tavoitteen mukaisesti 30 miljoonan euron tasolle
- Suurin riski sisältyy Essoten sopeutustoimenpiteiden toteutumiseen ja sosiaali- ja terveystalouden kustannusten kasvuun

Keskeisiä Antti Rinteen hallitusohjelman kuntapäätöksiä

Toimenpiteen kustannusvaikutukset, milj. euroa	Antti Rinteen hallitusohjelma	Kuntaliitto alustavat arviot	Erotus	Lisähuomioita
Sosiaali- ja terveyspalvelut, yhteensä 270 milj. euroa				
Sitova hoivamitoitus 0,7:ään ympärivuorokautisen hoivan yksikössä	70	200	-130	Haarukka 200-250 milj. euroa.
Peruspalveluiden saatavuus (hoitotakuun kiristäminen)	50	100	-50	Henkilöstön saatavuus saattaa aiheuttaa lisäkustannuksia
Kotihoidon ja omaishoidon resurssointi	45			Hallitusohjelmassa ei avata tätä linjausta.
Asiakasmaksulain uudistaminen	45			
Osaaminen ja sivistys, yhteensä 201,5 milj. euroa				
Oppivelvollisuuden pidentäminen 18-ikävuoteen ja maksuton toinen aste	107	183	-76	Kustannukset riippuvat toteutusmallista
Lukiokoulutuksen yksikkökohtainen vahvistaminen	18			
Oppilas- ja opiskelijahuollon vahvistaminen, sitova mitoitus toisen asteen opiskelijahuollon palveluihin	29			Kustannukset riippuvat toteutustavasta
Subjektivinen varhaiskasvatusoikeus	17	Suuruusluokka oikea		
Ryhmäkokojen pienentäminen varhaiskasvatuksessa	16	Suuruusluokka oikea		
Harrastusmahdollisuus koululaisille	14,5			Tilastoja harrastustoiminnan rahoituksesta ei ole
Vahvistetaan suomi/ruotsi toisena kielenä (S2) -opetusta varhaiskasvatuksessa velvoittavaksi				Lapsimäärä vähäinen
YHTEENSÄ	470		-256	

3

Taseen alijäämä on katettava neljän (4) vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta seuraavan vuoden alusta lukien

36

	Raja-arvo	Mikkeli			Konserni			ARVIO
		2018	2017	2016	2018	2017	2016	
Peruskunnan alijäämien kattaminen (milj. €)	katettava 4 vuodessa	-8,45	4,88	4,6				+
Kuntakonsernin taseen ali-/ylijäämä* ja Kuntakonsernin taseen ali-/ylijäämä edellisenä vuonna	yli -1000 €/as. väh. -500 €/as.				887	1 105	1 123	+
					1 105	1 123	1 053	+
Rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat tunnusluvut eivät saa ylittyä kahtena vuonna peräkkäin								
	Raja-arvo	Mikkeli			Konserni			ARVIO
		2018	2017	2016	2018	2017	2016	
1. Konsernin vuosikate (milj. €)	Negatiivinen	3,6	26,7	19,1	35,1	54,8	51,5	+
2. Veroprosentti 1 %-yksikön yli kuntien KA	Yli 20,84 %	20,5 %	20,5 %	20 %				+
3. Konsernilainamäärä yli 50 % yli kuntien KA*	yli 9448 €/as.				9 723	9 308	8 752	-
4. Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus	väh. 50 %				106 %	99,7 %	98,1 %	-

MIKKELI

Kiitos!

Timo Halonen
kaupunginjohtaja

Heikki Siira
talousjohtaja

MIKKELI